

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ**

ФІНАНСОВІ ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

**Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни
для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа і страхування»,
ОП «Фінанси і кредит»**

УДК 336(076)+336.71
3-36

Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн» для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа і страхування, ОП «Фінанси і кредит» // Укладач: к.е.н. О. І. Заславська. – ДВНЗ «УжНУ», 2021. – 30 с.

Відповідальний за випуск:

Варцаба Віра Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Укладач:

Заславська Ольга Ігорівна – к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензент:

Огородник Валерія Олегівна – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи.

Затверджено та рекомендовано до використання у навчальному процесі на засіданні кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

ЗМІСТ

Анотація	4
Очікувані результати навчання	5
Програма навчальної дисципліни	7
Навчально-тематичний план дисципліни	9
Плани семінарських занять	11
Завдання для перевірки знань	13
Критерії оцінювання результатів навчання	19
Перелік питань для підсумкового контролю	21
Глосарій	23
Рекомендована література	27

АНОТАЦІЯ

Методичні рекомендації до вивчення навчальні дисципліни «*Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн*» розроблені відповідно до програми «Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 6.072 «Фінанси, банківська справа і страхування» предметної спеціальності (спеціалізації) «Фінанси і кредит» освітньої програми «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і призначені для самостійної та індивідуальної роботи студентів над дисципліною. Навчальна дисципліна спрямована на вивчення сутності кредитних відносин та інститутів, що їх організують, взаємозв'язки грошової, кредитної, бюджетної та валютної систем, а також на формування системи знань щодо основних тенденцій та особливостей розвитку грошового обігу і кредитних систем зарубіжних країн, розуміння характеру впливу різних чинників на формування сучасних фінансових та грошово-кредитних систем країн світу.

Предмет навчальної дисципліни — вивчення сутності фінансових та грошово-кредитних систем; визначення закономірностей та основних етапів еволюції грошових та кредитних систем зарубіжних країн, принципів їхньої побудови та особливостей організації за умов існування розвинених фінансових ринків і розгалуженої системи міжнародних кредитно-фінансових інститутів.

Метою навчальної дисципліни є вивчення та узагальнення досвіду зарубіжних країн щодо організації та функціонування національних фінансових та грошово-кредитних систем; з'ясування системи факторів, що визначають характер кредитних систем країн з ринковою економікою та їхню інтеграцію до світової фінансової системи; аналіз проблем та шляхів підвищення ефективності функціонування фінансових та грошово-кредитних систем зарубіжних країн у сучасних умовах.

Завдання навчальної дисципліни — засвоїти теоретичні засади щодо організації та функціонування фінансових та грошово-кредитних систем; з'ясувати сучасний стан фінансових систем і механізм грошово-кредитного регулювання у країнах з розвинутою ринковою економікою; простежити закономірності та перспективи розвитку фінансових систем країн, що розвиваються.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- зміст основних економічних категорій, які характеризують фінансові та грошово-кредитні системи;
- еволюцію грошово-кредитних систем зарубіжних країн;
- національні системи регулювання грошово-кредитних відносин;
- інфраструктуру фінансових та грошово-кредитних систем зарубіжних країн та їхній сучасний стан;
- тенденції розвитку грошового обігу та кредитних систем у сучасних умовах.

вміти:

- аналізувати та оцінювати стан світового фінансового ринку та грошово-кредитних ринків різних країн;
- визначати шляхи розвитку та ефективного функціонування грошово-кредитних систем зарубіжних країн у контексті інтеграційних та глобалізаційних процесів у фінансовій сфері.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких *компетентностей*:

- ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища, в тому числі з урахуванням впливу на них процесів у світовому фінансовому середовищі та в національній фінансовій системі.
- ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська та парабанківська системи, страхування).
- ФК 05. Здатність до системного розуміння взаємозв'язків, взаємовпливу та взаємообумовленості процесів і показників фінансового стану суб'єктів господарювання та організацій, що функціонують у сучасних умовах на ринку.
- ФК12. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Аналіз діяльності банків та небанківських кредитних установ»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
1	2
Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	ПР01
Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.	ПР02
Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	ПР03
Знати механізм функціонування банківської системи та системи небанківських кредитних установ.	ПР04
Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПР07
Застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик банківської системи та системи небанківських кредитних установ, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	ПР14

1	2
Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	ПР19
Застосовувати навички моніторингу, збору та систематизації статистичної та аналітичної інформації з макроекономічних, фінансових, монетарних процесів та вміти її застосовувати в практичній діяльності банків та небанківських кредитних установ.	ПР21

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **«Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн»** є опанування таких навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Фінанси та кредит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування»: «Економічна історія», «Міжнародна економіка», «Гроші та кредит», «Банківські операції», «Банківська система», «Центральний банк і грошово-кредитна політика».

Навчально-методичні матеріали містять програму навчального курсу, плани семінарських занять, тести для засвоєння відповідних тем, теми рефератів, питання для перевірки знань, перелік рекомендованої літератури.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Грошово-кредитні та фінансові системи: сутність та етапи розвитку

Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Елементи грошової системи. Основні етапи розвитку грошових систем. Основні типи грошових систем, їх еволюція. Сутність фінансової та кредитної систем. Структура фінансової системи за функціональним призначенням. Місце кредитної системи в економічній системі країни. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва. Сучасні тенденції розвитку банківської системи. Характеристика спеціалізованих кредитно-фінансових інститутів.

Тема 2. Валютні системи: сутність та еволюція розвитку

Сутність валюти, призначення та сфери використання. Валютні системи: поняття, призначення та елементи. Національна валютна система як складова національної грошової системи країни та її елементи. Характеристика елементів національної та світової валютних систем. Світова та міжнародні валютні системи. Режими валютних курсів. Золотовалютні резерви. Основні етапи історичного розвитку світової валютної системи. Золотий стандарт. Генуезька валютна система. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система. Формування Європейської валютної системи.

Тема 3. Фінансова та грошово-кредитна політика: сутність, типи та інструменти

Фінансова політика держави: цілі, завдання та напрями реалізації. Сутність грошово-кредитної політики та її інституційна основа. Визначення грошово-кредитної політики, її об'єкти та суб'єкти. Типи грошово-кредитної політики. Визначення стратегічних, проміжних і тактичних цілей. Класифікаційна характеристика інструментів грошово-кредитної політики. Політика обов'язкових резервних вимог. Політика рефінансування центральним банком комерційних банків. Процентна політика центрального банку. Політика центрального банку на відкритому ринку.

Тема 4 . Міжнародні валютно-фінансові установи

Інтеграційні процеси у світовій економіці та необхідність регулювання міжнародних валютних та фінансово-кредитних відносин. Міжнародний валютний фонд. Організація та функціональне призначення МВФ. Група Світового банку. Основи організації, структура та призначення Світового банку. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інститути. Європейський банк реконструкції та розвитку: порядок створення, призначення і функції. Банк міжнародних розрахунків та його роль у розвитку міжнародного співробітництва у валютно-кредитній сфері.

Тема 5. Грошово-кредитна система Європейського Союзу

Створення Європейського Союзу. Передумови створення Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ) і єдиної європейської валюти. Етапи створення Європейського валютного союзу. Етапи введення єдиної європейської валюти.

Інститути Європейського Союзу. Європейський центральний банк (ЄЦБ). Економіко-правовий статус і функції ЄЦБ. Організаційна структура і функції ЄЦБ. Механізм та основні напрями монетарної політики ЄЦБ. Інструментарій та основні напрями монетарної політики ЄЦБ. Європейський інвестиційний банк.

Тема 6. Фінансова та грошово-кредитна система Великої Британії

Специфічні риси та основні етапи становлення грошово-кредитної системи Великобританії. Характеристика системи державних фінансів Великобританії. Англійський фунт стерлінгів як резервна валюта. Стерлінгова зона та роль фунта в ЄВС. Структура банківського сектора Великої Британії. Банк Англії як центральний емісійний банк країни. Спеціалізовані фінансово-кредитні установи в кредитній системі Великої Британії.

Тема 7. Фінансова та грошово-кредитна система США

Особливості та характеристика основних елементів грошово-кредитної системи США. Еволюція грошово-кредитної системи США. Особливості розвитку та етапи формування грошово-кредитної системи США. Характеристика системи державних фінансів США. Структура ФРС та її роль в кредитній системі США. Особливості функціонування та види комерційних банків в США. Спеціалізовані фінансово-кредитні установи в кредитній системі США.

Тема 8. Фінансова та грошово-кредитна система Японії

Грошово-кредитна система Японії: особливості формування, розвитку та сучасного стану. Грошовий обіг Японії до та після Другої світової війни. Характеристика системи державних фінансів Японії. Японська ена як резервна та міжнародна валюта країн Азійсько-Тихоокеанського регіону. Особливості кредитної і банківської системи Японії. Функціонування іноземних банків і державних кредитно-фінансових установ Японії. Грошово-кредитне регулювання як головна функція Банку Японії.

Тема 9. Принципи функціонування фінансових установ в ісламських країнах

Загальна характеристика ісламської фінансової системи. Ісламська модель фінансової системи. Розвиток банківської справи у ісламських країнах. Вплив мусульманської релігійної етики на функціонування банків в ісламських країнах. Особливості функціонування фінансових установ у мусульманських країнах. Структура грошово-кредитної системи ісламських країн. Ісламських банк розвитку. Операції ісламських фінансових установ.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1												
Тема 1. Фінансові та грошово-кредитні системи: сутність, структура та основні етапи розвитку	14	4	2	-	-	8		1	1	-	-	12
Тема 2. Валютні системи: сутність та еволюція розвитку	12	4	2	-	-	6		1	-	-	-	12
Тема 3. Фінансова та грошово-кредитна політика: сутність, типи та інструменти	10	2	2	-	-	6		-	-	-	-	12
Тема 4. Міжнародні валютно-фінансові установи	14	4	2	-	-	8		1	1	-	-	12
Модульна контрольна робота	2		2	-	-			-	-	-	-	-
Разом модуль	52	14	10	-	-	28		3	2	-	-	48

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 2												
Тема 5. Фінансова та грошово-кредитна система Європейського Союзу	14	4	2	-	-	8		1	1	-	-	12
Тема 6. Фінансова та грошово-кредитна система Великобританії	14	4	2	-	-	8		1	1	-	-	12
Тема 7. Фінансова та грошово-кредитна система США	14	4	2	-	-	8		1	-	-	-	12
Тема 8. Фінансова та грошово-кредитна система Японії	12	2	2	-	-	8		1	-	-	-	12
Тема 9. Принципи функціонування фінансових установ в ісламських країнах	12	2	2	-	-	8		1	-	-	-	12
Модульна контрольна робота	2	-	2	-	-	-		-	-	-	-	-
Разом модуль	68	16	12	-	-	40		5	2	-	-	60
Разом за семестр	120	30	22	-	-	68		8	4	-	-	108

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Грошово-кредитні та фінансові системи: сутність та етапи розвитку

1. Поняття та елементи грошових систем.
2. Еволюція грошових систем
3. Сутність та структура фінансової та кредитної систем.
4. Характеристика с особливостей діяльності небанківських кредитних установ.

Тема 2. Валютні системи: сутність та еволюція розвитку

1. Поняття та елементи валютних систем.
2. Режими валютних курсів.
3. Сутність та призначення золотовалютних резервів карїни.
4. Еволюція світової валютної системи.

Тема 3. Фінансова та грошово-кредитна політика: сутність, типи та інструменти

1. Фінансова політика держави: цілі, завдання та напрями реалізації.
2. Сутність та цілі грошово-кредитної політики
3. Типи грошово-кредитної політики
4. Інструменти грошово-кредитної політики

Тема 4 . Міжнародні валютно-фінансові установи

1. Міжнародний валютний фонд.
2. Група Світового банку.
3. Банк міжнародних розрахунків.
4. Європейський банк реконструкції та розвитку.

Тема 5. Грошово-кредитна система Європейського Союзу

1. Створення Європейського Союзу.
2. Створення Європейського валютного союзу.
3. Європейська система центральних банків.
4. Європейський інвестиційний банк.

Тема 6. Фінансова та грошово-кредитна системи Великобританії

1. Становлення грошової системи Великобританії.
2. Характеристика системи державних фінансів Великобританії.
3. Банківська та парабанківська системи Великобританії.

Тема 7. Фінансова та грошово-кредитна система США

1. Еволюція грошово-кредитної системи США.
2. Характеристика системи державних фінансів США.
3. Структура Федеральної резервної системи.
4. Комерційні банки та небанківські кредитно-фінансові установи США.

Тема 8. Фінансова та грошово-кредитна система Японії

1. Історичні етапи розвитку грошово-кредитної системи Японії.
2. Характеристика системи державних фінансів Японії.
3. Банківська та парабанківська системи Японії.

Тема 9. Принципи функціонування фінансових установ в ісламських країнах

1. Загальна характеристика ісламської фінансової системи.
2. Особливості функціонування фінансових установ у мусульманських країнах.
3. Операції ісламських фінансових установ.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Питання для самоконтролю

1. Що таке грошова система?
2. Які складові елементи грошової системи, їх визначення?
3. Які ви знаєте типи грошових систем?
4. Охарактеризуйте систему обігу металевих грошей.
5. Що таке біметалізм і монометалізм, золотомонетний стандарт?
6. Охарактеризуйте паперово-грошову систему.
7. Дайте характеристику грошової системи ринкового типу.
8. Дайте характеристику грошової системи неринкового типу.
9. Охарактеризуйте грошові системи відкритого та закритого типів.
10. Які Ви знаєте методи регулювання грошового обороту?
11. Який сектор грошового ринку є сферою діяльності фінансових посередників?
12. У чому полягає сутність фінансового посередництва?
13. Дати визначення кредитної системи.
14. Чи є центральний банк фінансовим посередником? Обґрунтуйте відповідь.
15. Які операції відносять до базових банківських?
16. Назвіть функції, що виконує банк.
17. За якими ознаками класифікуються небанківські фінансово-кредитні установи?
18. Які з фінансових посередників беруть участь у процесі створення депозитів?
19. Дайте характеристику центрального банку, у чому полягає його призначення?
20. У чому різниця між центральним і комерційним банком
21. Дайте визначення поняття «валюта» та назвіть її різновиди.
22. Назвіть умови переходу до повної конвертації грошей.
23. Чим відрізняється внутрішня та зовнішня конвертованість?
24. Визначте ключові елементи Бреттон-Вудської валютної системи.
25. Охарактеризуйте режими валютного курсу за методологією МВФ.
26. Основні постулати Ямайської валютної системи..
27. Вплив золотого стандарту на розвиток міжнародних торговельних відносин.
28. Істотні обмеження системи золотого стандарту.
29. Основні положення Бреттон-Вудської валютної системи.
30. Визначальні принципи Ямайської валютної системи.
31. Сутність та основні цілі грошово-кредитної політики центрального банку
32. Охарактеризуйте конфлікт цілей грошово-кредитної політики.
33. Охарактеризуйте критерії щодо вибору проміжних і поточних цілей.
34. У чому полягають переваги політики операцій на відкритому ринку?
35. У чому полягають переваги процентної політики центрального банку?
36. У чому полягають переваги і недоліки політики обов'язкового резервування?
37. Інструменти регулювання обмінного курсу національної грошової одиниці.
38. Які інструменти прямого впливу на грошовий ринок застосовує НБУ?
39. Дати загальну характеристику регіональних валютно-кредитних організацій.
40. З якою метою створено БМР?
41. Коли та з якою метою був створений ЄБРР?
42. Назвати пріоритетні напрями діяльності ЄБРР.

43. Які інструменти фінансування використовує у своїй діяльності ЄБРР?
44. Назвати напрями співробітництва ЄБРР з Україною.
45. Членом яких міжнародних валютно-кредитних організацій є Україна?
46. Назвати основні етапи створення Європейського валютного союзу
47. Дати характеристику фінансово-кредитних інститутів Європейського Союзу
48. Передумови та хронологія введення єдиної європейської валюти
49. Створення Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ)
50. Призначення та функції Європейського інвестиційного банку
51. У чому полягає призначення Європейського центрального банку (ЄЦБ)?
52. Який економіко-правовий статус і які функції виконує ЄЦБ ?
53. Організаційна структура та характеристика підрозділів ЄЦБ
54. Монетарна політика ЄЦБ та її інструментарій
55. Механізм та основні напрями монетарної політики ЄЦБ
56. Яку форму власності має капітал федеральних резервних банків США?
57. Структура Федеральної резервної системи США
58. У чому сутність дворівневої грошово-кредитна система США?
59. Характеристика форми грошей у США
60. Склад грошової маси США.
61. Основні важелі контролю за загальною масою грошей в обігу з боку ФРС.
62. Основні риси федеральної політики США.
63. Основне джерело доходів держави у США
64. У чому полягала сутність Закону США «Про вільний банківський режим».
65. Особливості історичного розвитку грошової системи Великої Британії
66. Наслідки Першої і Другої світових війн для грошової системи Великої Британії
67. Особливості надбудови кредитної системи країни
68. Види кредитних установ у Великій Британії
69. Особливості кредитної системи Великої Британії та її структура
70. Банк Англії, його функції та роль в кредитній системі
71. Характеристика діяльності кредитних установ Великої Британії
72. Небанківські кредитно-фінансові установи Великої Британії
73. Характеристика кредитної системи Японії.
74. Структура кредитної системи Японії.
75. Особливості банківської системи Японії.
76. Зміни, що відбулися у грошовій системі Японії у ХХ ст.
77. Грошова система Японії: еволюція та сучасний стан.
78. Центральний банк Японії: особливості діяльності.
79. Комерційні банки Японії: види та особливості діяльності.
80. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи Японії.
81. Які особливості ісламської моделі фінансової системи?
82. У чому полягає вплив релігії на функціонування банків в ісламських країнах?
83. Структура грошово-кредитної системи ісламських країн
84. Дати характеристику кредитно-фінансовим інститутам Близького Сходу
85. Ісламський банк: особливості створення та специфіка діяльності

Теми рефератів та доповідей

1. Сутність та структура грошової системи
2. Роль банків у створенні грошей
3. Основні етапи розвитку грошових систем
4. Грошові реформи і методи їх проведення
5. Сучасні тенденції у розвитку грошових систем країн із ринковою економікою.
6. Кредитна системи: сутність, призначення, функції
7. Види банківських установ та їх класифікація
8. Небанківські кредитно-фінансові установи: види та особливості функціонування
9. Сучасні тенденції в розвитку кредитних систем країн з ринковою економікою
10. Концентрація та централізація банківського капіталу в сучасних умовах
11. Моделі взаємозв'язку банків з реальним сектором економіки промисловістю.
12. Міжнародна валютна система: сутність та елементи.
13. Бреттон-Вудська валютна система.
14. Основні принципи Ямайської валютної системи.
15. Створення та особливості функціонування Європейського валютного союзу.
16. Європейський центральний банк як елемент європейської банківської системи.
17. Світові резервні валюти та їх роль у функціонуванні грошово-кредитних систем.
18. Міжнародні грошові одиниці.
19. Кейнсіанський та монетаристський підходи до грошово-кредитної політики
20. Фіскальна і грошово-кредитна політика: проблеми взаємозв'язку
21. Вплив грошово-кредитної політики на економічне зростання
22. Грошово-кредитна політика в умовах переходу від стагнації до економічного зростання
23. Політика центрального банку з обов'язкового резервування та оцінка її ефективності
24. Центральний банк на ринку державних цінних паперів.
25. Міжнародний валютний фонд та його відносини з Україною.
26. Світовий банк. Напрями його співробітництва з Україною.
27. Регіональні міжнародні валютно-кредитні організації.
28. Європейський банк реконструкції та розвитку. Форми співробітництва з Україною.
29. Банк міжнародних розрахунків.
30. Європейська система центральних банків
31. Європейський валютний союз
32. Фінансово-кредитні інститути Європейського Союзу
33. Європейський центральний банк: статус, функції та організаційна структура
34. Механізм та основні напрями монетарної політики ЄЦБ
35. Європейський інвестиційний банк, його призначення та функції
36. Становлення та сучасний стан грошової системи США
37. Долар США у ролі світової резервної та розрахункової валюти
38. Особливості кредитної системи США
39. Федеральна резервна система США

40. Спеціалізовані банки та небанківські кредитно-фінансові установи США
41. Грошово-кредитна система Великої Британії
42. Стерлінгова зона та роль фунта в Європейському валютному Союзі
43. Особливості становлення банківської системи Великої Британії
44. Банк Англії: статус, призначення та функції
45. Небанківські кредитно-фінансові установи Великобританії.
46. Грошово-кредитна система Японії: особливості формування та розвитку
47. Японська ієна як резервна та міжнародна валюта
48. Особливості становлення банківської системи Японії
49. Центральний банк Японії : статус, призначення та функції
50. Небанківські кредитно-фінансові установи Японії.
51. Ісламська модель грошово-кредитної системи
52. Мусульманська релігія і банківська діяльність: особливості впливу
53. Фінансово-кредитні інститути у країнах Близького Сходу
54. Ісламських банків: особливості та специфіка функціонування
55. Ісламські державні спеціалізовані кредитні агентства

Тестові завдання

1. Залежно від форми функціонування грошей розрізняють такі грошові системи:
 - а) металевого та паперово-кредитного обігу;
 - б) монетного та банкнотного обігу;
 - в) ринкові та неринкові;
 - г) відкриті та закриті.
2. Грошова система України є:
 - а) ринковою та закритою;
 - б) неринковою та закритою;
 - в) ринковою та відкритою;
 - г) неринковою та відкритою.
3. Адміністративні методи грошово-кредитної політики передбачають:
 - а) застосування ринкових механізмів регулювання економіки;
 - б) втручання держави у економічні процеси;
 - в) формування стратегії грошово-кредитної політики;
 - г) використання ринкових та неринкових механізмів регулювання економіки одночасно.
4. У якій формі не існував золотий монометалізм?
 - а) золотомонетного стандарту;
 - б) золотозливкового стандарту;
 - в) золотокредитного стандарту;
 - г) золотодев'язного стандарту.
5. При якій валютній системі ввели спеціальні права запозичення?
 - а) Паризькій;

- б) Генуезькій;
- в) Бреттон-Вудській;
- г) Ямайській.

6. Цінова політика держави є складовою:

- а) грошово-кредитної політики;
- б) фінансової політики;
- в) бюджетної політики;
- г) інвестиційної політики.

7. Операції РЕПО є інструментом:

- а) політики рефінансування;
- б) процентної політики;
- в) політики операцій на відкритому ринку;
- г) політики обов'язкових резервних вимог.

14. Емісію грошей у США здійснює:

- а) Федеральна резервна система;
- б) центральний банк США;
- в) Міністерство фінансів;
- г) комерційні банки.

15. Національним банком у США називається:

- а) центральний банк;
- б) банк зі 100%-им національним капіталом;
- в) банк, який має право відкривати філії на всій території США;
- г) банк, який обслуговує державні органи влади.

16. До Стерлінгового блоку входили:

- а) Англія;
- б) англійські колонії;
- в) країни, які мали торговельні відносини з Англією;
- г) всі відповіді вірні.

17. Що є базою для визначення відсоткової ставки за кредитами Європейського інвестиційного банку?

- а) ставка МВФ;
- б) ставка центрального банку ЄС;
- в) ставка LIBOR;
- г) облікова ставка в країні-реципієнті.

18. Які фінансово-кредитні установи Великобританії спеціалізуються на фінансуванні нових проектів?

- а) інвестиційні фонди;
- б) фінансові компанії;
- в) венчурні компанії;

г) кредитні асоціації.

19. Яка форма власності центрального банку Великобританії?

- а) акціонерна;
- б) змішана;
- в) державна;
- г) кооперативна.

20. Основні напрями бюджетної політики США визначає:

- а) президент;
- б) федеральний резервний банк;
- в) парламент
- г) кабінет міністрів.

21. Які установи в Японії мають назву «сюдани»?

- а) кредитні кооперативи;
- б) фінансово-промислові групи;
- в) поштово-ощадні каси;
- г) фонди розвитку.

22. Небанківські фінансово-кредитні установи Японії поділяються на:

- а) універсальні та спеціалізовані;
- б) регіональні та міські;
- в) позикові та ощадні;
- г) приватні та державні.

23. Бюджети префектур в Японії є частиною:

- а) місцевих бюджетів;
- б) державного бюджету;
- в) бюджету приватного сектора;
- г) бюджету столиці.

24. Який релігійний структурний підрозділ входить до складу всіх фінансових установ у країнах ісламу?

- а) мусульманська адміністрація;
- б) ісламський аудиторський комітет;
- в) шаріатська наглядова рада;
- г) арабська платіжна система.

25. Система страхування у мусульманських країнах називається:

- а) такафул;
- б) сукук;
- в) ріба;
- г) кард хасан.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамен;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- реферати.

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань, підготовка курсового проекту, виступи на семінарських заняттях, проведення тестування.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота та тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: письмовий екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	60	100
10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	60	100
8	8	8	8	8		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	15	7	15
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	5	1	5
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	60	1	60
Разом		100		100

Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка

оцінюється у межах від **0 до 60 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань;
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль самостійної роботи.

Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни становить **від 0 до 100 балів** і складає середнє арифметичне балів за змістові модулі, кожен із яких оцінюється **від 0 до 100 балів**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	добре
64-73	D	задовільно
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Грошова система та її основні елементи.
2. Еволюція типів грошових систем.
3. Принципи організації сучасних грошових систем зарубіжних країн.
4. Валютна система та її основні елементи.
5. Характеристика елементів національної валютної системи.
6. Основні етапи історичного розвитку світової валютної системи.
7. Валютні системи золотого стандарту.
8. Паризька валютна система.
9. Генуезька валютна система.
10. Бреттон-Вудська валютна система.
11. Ямайська валютна система.
12. Структура фінансової системи.
13. Поняття та еволюція кредитних систем.
14. Принципи побудови кредитних систем на сучасному етапі.
15. Сучасні тенденції небанківських кредитно-фінансових інститутів.
16. Виникнення центральних емісійних банків.
17. Статус, основи організації та основні напрями діяльності центральних банків.
18. Види та операції комерційних банків.
19. Характеристика кредитних спілок.
20. Особливості функціонування страхових компаній.
21. Виникнення та розвиток ломбардів.
22. Особливості діяльності пенсійних фондів.
23. Сутність та операції інвестиційних фондів.
24. Характеристика лізингових компаній.
25. Сутність та особливості діяльності факторингових компаній.
26. Фінансова політика держави: цілі, завдання та напрями реалізації
27. Сутність, цілі та типи грошово-кредитної політики
28. Інструменти грошово-кредитного регулювання
29. Міжнародний валютний фонд: виникнення, призначення та функції
30. Світовий банк: виникнення, призначення та функції
31. Європейський банк реконструкції та розвитку: створення, призначення та функції.
32. Банк міжнародних розрахунків: створення, призначення та функції
33. Передумови створення Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ) і єдиної європейської валюти.
34. Створення Європейського валютного союзу
35. Фінансові структури Європейського Союзу
36. Організаційна структура і функції Європейського центрального банку.
37. Механізм та основні напрями монетарної політики Європейського центрального банку.
38. Інструментарій та основні напрями монетарної політики Європейського центрального банку.
39. Організаційна структура і призначення Європейського інвестиційного банку

40. Специфічні риси та основні етапи становлення грошово-кредитної системи Великобританії.
41. Англійський фунт стерлінгів як резервна валюта.
42. Стерлінгова зона та роль фунта в Європейській валютній системі.
43. Характеристика системи державних фінансів Великобританії.
44. Структура банківського сектора Великої Британії.
45. Банк Англії як центральний емісійний банк країни.
46. Особливості та характеристика елементів грошово-кредитної системи США.
47. Особливості розвитку та етапи формування грошово-кредитної системи США.
48. Структура Федеральної резервної системи та її роль в кредитній системі США.
49. Особливості функціонування та види комерційних банків в США.
50. Федеральна корпорація страхування депозитів.
51. Етапи становлення грошово-кредитної системи США
52. Характеристика системи державних фінансів США.
53. Федеральна резервна система США
54. Грошово-кредитна система Японії
55. Характеристика системи державних фінансів Японії.
56. Японська ієна як резервна та міжнародна валюта країн Азійсько-Тихоокеанського регіону.
57. Банк Японії: призначення та функції
58. Загальна характеристика ісламської фінансової системи.
59. Особливості функціонування фінансових установ у мусульманських країнах.
60. Операції ісламських фінансових установ.

ГЛОСАРІЙ

Амана — фінансова операція у мусульманських країнах, яка полягає у відповідальному зберіганні цінностей.

Багатостороння агенція з гарантування інвестицій — одна з п'яти інституцій Групи Світового банку, заснована в 1988 році.

Банк — кредитно-фінансова інституція, що акумулює кошти, здійснює залучення та нагромадження вільних грошових коштів (вкладів) юридичних і фізичних осіб (пасивні операції), а також здійснює платіжні грошові операції та операції з цінними паперами. Банк «Ллойдс» (Lloyds bank) – лондонський комерційний банк, заснований у 1765 р. Входить у «велику чет-вірку» клірингових банків.

Банк міжнародних розрахунків — міжнародна валютно-кредитна організація, заснована у 1930 р. у Базелі згідно з планом Юнга для розрахунків щодо репараційних платежів Німеччини та міжсоюзницьких боргів після Першої світової війни.

Банк Токіо — комерційний банк Японії, який спеціалізується на проведенні валютно-кредитних операцій. Реорганізований у 1946 р. на базі Йокогамського монетного банку.

Банки транснаціональні - великі кредитно-фінансові банківські комплекси, що мають широку мережу закордонних представництв, які контролюють за допомогою держави валютні і кредитні операції на світовому ринку. Вони є головними посередниками у міжнародному русі кредитного капіталу.

Банківська група — група інвестиційних лідерів, які несуть індивідуальну фінансову відповідальність у процесі підписки на цінні папери нових випусків. Вони також купують на своє ім'я частину випуску в певний період за завчасно обумовленою з емітентом ціною.

Банківська система — сукупність банків, інститутів, кредитних установ і структурних механізмів, що діють у межах єдиного загальнодержавного фінансово-кредитного механізму на чолі з Національним банком держави і підпорядкованої йому системи приватно-комерційних банків.

Біметалізм — це грошова система, в якій роль загального еквівалента законодавчо закріплюється за двома металами – золотом і сріблом; монети з цих металів карбувалися та оберталися на рівних засадах, банкноти підлягали розміну на обидва ці метали.

Британські заморські банки, або Банки співдружності – англійські комерційні банки, які проводять операції в країнах Британської співдружності.

Валюта — грошова одиниця, яка використовується як міжнародна розрахункова одиниця, засіб обігу та платежу (виконує функцію світових грошей).

Валютна інтеграція — процес координації валютної політики, формування наднаціонального механізму валютного регулювання, створення міждержавних валютно-кредитних і фінансових організацій.

Валютна політика — сукупність організаційно-правових та економічних заходів у сфері міжнародних валютних відносин, спрямованих на досягнення визначених державою цілей.

Валютна система — це організаційно-правова форма реалізації валютних відносин у межах певного економічного простору.

Валютний курс — це співвідношення, за яким одна валюта обмінюється на іншу, або ціна грошової одиниці однієї країни, що визначена в грошовій одиниці іншої країни.

Грошова одиниця — це встановлений в законодавчому порядку грошовий знак, який служить для вимірювання і вираження цін всіх товарів. Кожна країна дає грошовій одиниці свою назву.

Грошова система — це сукупність визнаних загальнодержавними законами норм, правил, принципів, структур, методів, інструментів, які регулюють грошовий обіг в країні.

Грошово-кредитна політика (монетарна політика) — це комплекс заходів щодо регулювання грошового ринку, які здійснює держава через центральний банк країни, і які спрямовані на досягнення заздалегідь визначених соціально-економічних цілей.

Експортно-імпортний банк США — це державний спеціалізований банк США, створений у 1934 р.

ЕКЮ — європейська валюта, прийнята в 1979 р.

Євро — колективна валюта Європейського Союзу, запроваджена в 1999 р.

Єврозона — група держав Європейського Союзу, офіційною валютою яких є євро.

Європейська система центральних банків — система до якої входять Європейський центральний банк та центральні банки країн ЄС, створена передусім для забезпечення стабільності цін.

Європейський банк реконструкції та розвитку — регіональний міжнародним банком, що розпочав свою діяльність у 1991 р. з метою сприяння країнам Центральної і Східної Європи та Співдружності Незалежних Держав у становленні ринкової економіки.

Європейський інвестиційний банк — державна фінансово-кредитна установа Європейського Союзу для фінансування розвитку відсталих європейських регіонів у формі довготермінових кредитів.

Європейський Союз — економічний та політичний союз держав-членів Європейських Спільнот, створений згідно з Договором про Європейський Союз, підписаним в лютому 1992 року і чинним із 01 листопада 1993 р.

Європейський центральний банк — банк, створений згідно з Маастрихтською угодою, який діє в межах ЄС.

Єна — грошова одиниця Японії.

Золотий блок — об'єднання країн, які намагалися зберегти в грошовому обігу золотий стандарт. Існував у 1933–1936 рр.

Золотовалютні резерви — це запаси іноземних фінансових активів та золота, які належать державі і перебувають у розпорядженні органів грошово – кредитного регулювання і можуть бути реально використані на регулятивні та інші потреби, що мають загальноекономічне значення.

Золотодев'язний стандарт — це грошова система, за якої держава зберігала фіксацію золотого вмісту національної валюти на розмінну на зо-лото іноземну валюту (дев'язу).

Золотозливковий стандарт — це грошова система, за якої золоті монети в обіг не випускалися, але держава гарантувала обмін банкнот Центрального банку на стандартні зливки золота.

Золотомонетний стандарт — це грошова система, за якої повноцінні монети карбувалися лише в золоті, причому їх металічна вартість дорівнювала їх номінальній вартості. Банкноти розмінювалися без будь-яких обмежень на золото, срібні монети випускалися в якості розмінної монети.

Інвестиційні банки — банки, які здійснюють мобілізацію довгострокового позичкового капіталу шляхом емісії власних зобов'язань.

Інвестиційні фонди — особливий вид фінансово-кредитних установ, що забезпечують посередництво в інвестиційному процесі. Випускаючи власні ЦП (акції), інвестиційні фонди акумулюють грошові кошти приватних інвесторів (переважно населення) та вкладають їх в акції та облігації різних підприємств у власній країні та за кордоном.

Кард хасан — фінансова операція у мусульманських країнах, яка полягає в укладанні угоди, за якою одна сторона на підставі договору надає грошові кошти іншій стороні у формі безпроцентної позики на умовах повернення або в благодійних цілях.

Кліринг — система безготівкових розрахунків між банками, яка ґрунтується на зарахуванні взаємних вимог і зобов'язань.

Клірингова палата — міжбанківська організація, що здійснює безготівкові розрахунки шляхом зарахування взаємних вимог на підставі банківських документів.

Кредит «стенд бай» — особливий вид кредиту, що надається країнами-членами Міжнародного валютного фонду для погоджених з ним цілей на строк до 1 року.

Кредитна система — сукупність кредитних відносин, форм і методів кредиту та кредитних установ.

Кредитні спілки — це кооперативні організації, що створюються з метою акумуляції заощаджень членів спілки та їх взаємного кредитування.

Лізингові компанії — фінансові посередники, що спеціалізуються на придбанні предметів тривалого користування (транспортних засобів, обладнання, машин тощо) та передачі їх в оренду фірмам — орендарям для використання у виробничій діяльності, які поступово сплачують їх вартість протягом визначеного строку (5-10 і більше років).

Ломбарди — кредитні установи, які здійснюють видачу позичок під заставу рухомого майна (цінних речей).

Міжбанківський валютний ринок — сфера міжнародного валютного ринку, де здійснюються позабіржові міжнародні валютні операції за валютним курсом, визначеним групою країн-учасниць ринку з урахуванням валютної кон'юнктури, що складається на світовому ринку, й інтересів зазначених країн.

Міжнародна асоціація розвитку — одна з п'яти інституцій Групи Світового банку, утворена в 1960 році.

Міжнародна валютна ліквідність — здатність існуючої валютної системи безперервно здійснювати розрахунки між країнами за допомогою міжнародних платіжних засобів.

Міжнародна валютно-фінансова система — сукупність грошових відносин, пов'язаних із формуванням і розподілом валютно-фінансових і кредитних фондів, використанням розрахункових і платіжних засобів у сфері міждержавних, міжгосподарських зв'язків.

Міжнародна фінансова корпорація — одна з п'яти інституцій Групи Світового банку, заснована в 1956 році.

Міжнародна фінансова організація — це об'єднання держав, установ, фізичних осіб, що спільно реалізують програму або мету на основі певних правил та процедур, і діяльність яких виходить за національні кордони.

Міжнародний валютний фонд — це валютно-фінансова організація міжурядового співробітництва.

Міжнародний кредит — кредити, що надаються державами, банківськими об'єднаннями, банками, корпораціями-кредитодавцями іншим іноземним державам, банкам, виробничим, фінансовим, будівельним і комерційно-підприємницьким організаціям (об'єднанням).

Міжнародний ринок кредитів — міжнародна система надання кредитів одних країн іншим: через уряди, банки, компанії, корпорації, фірми, міжнародні банки. Залежно від умов контрактів, домовленості можуть бути різні ставки кредитів, умови і терміни їх повернення. Найпоширенішими формами кредитів є лізинг, факторинг, кредити за компенсаційними угодами.

Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів — одна з п'яти інституцій Групи Світового банку, заснована в 1966 р.

Міжнародні валютно-кредитні організації — міжнародні фінансові організації, створені на основі міждержавних угод для регулювання валютних і кредитно-фінансових відносин між країнами, для кредитної допомоги в економічному розвитку цих країн.

Монетний двір — це підприємство, де карбуються металеві монети, виготовляються ордени, медалі та інші відзнаки.

Монометалізм — грошова система, за якої роль загального еквівалента виконує один метал: золото (золотий монометалізм) або срібло (срібний монометалізм), при цьому в обігу функціонують монети та знаки вартості, розмінні на грошовий метал.

Мудароба — фінансова операція у мусульманських країнах, яка полягає в укладанні угоди, відповідно до якої одна сторона (інвестор) надає іншій стороні грошові кошти. Одним із інвесторів обов'язково є ісламський банк. Саме він вкладає в спільне підприємство фінансові кошти; інші інвестори вкладають тільки свою працю і знання. Отриманий прибуток інвестори ділять між собою. Фінансові збитки при мудароба несе тільки банк.

Мушарака — фінансова операція у мусульманських країнах, яка полягає у спільному фінансуванні банком і клієнтом певного проекту (на відміну від мудароби, усі сторони інвестують грошові кошти). Прибутки і збитки, які несе проект, діляться сторонами відповідно до частки фінансування.

Парадокс Тріффіна — фундаментальна проблема використання долара як резервної валюти згідно з Бреттон-Вудською системою, або будь-якої національної валюти як резервної.

Пенсійні фонди — це спеціалізовані фінансові установи, основним завданням яких є акумуляція грошових коштів, призначених для пенсійного забезпечення громадян.

Платіжний баланс — це співвідношення між валютними платежами економічних суб'єктів даної країни (резидентів) за її економічними межами та валютними надходженнями їм з — за економічними межами країни (від нерезидентів) за певний період часу (рік, квартал, місяць).

Поштово-ощадна система — система поштово-ощадних кас у США, яка функціонувала в 1911-1966 рр.

Райффайзенські каси — селянські кредитні спілки, які не мали па-йового капіталу і отримували ресурси за рахунок своїх членів. Названі на честь німецького економіста Фрідріха Райффайзена, який у 1849 р. заснував першу таку касу.

Реформа «Великий вибух» — реформа банківської системи Японії 1999 року, яка передбачала повну лібералізацію банківської діяльності, що включало в себе зняття обмежень на діяльність фінансових інститутів (банків, страхових компаній), які набули право займатися будь-якими фінансовими операціями.

Ринок євровалют — ринок валют країн Західної Європи, де операції здійснюються у валютах цих країн.

Світовий банк — міжнародна фінансова організація, створена з метою організації фінансової та технічної допомоги країнам.

Система паперово-кредитного обігу — грошова система, за якої обіг обслуговують грошові знаки (паперові або металеві), що не мають внутрішньої вартості.

Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути — установи кредитної системи небанківського типу, що акумулюють грошові кошти населення, підприємств, держави, спеціалізуючись на виконанні кількох операцій, або обслуговуючи обмежене коло клієнтів.

Спеціальні права запозичення — міжнародний резервний актив, створений МВФ у 1969 році, як платіжний засіб між державами, членами МВФ.

Стерлінговий блок — об'єднання країн на чолі з Англією, які в міжнародних розрахунках використовували фунт стерлінгів. Заснований у 1931 р.

Страхові компанії — це спеціалізовані інститути, які виконують функції страхування, тобто за рахунок підприємств, організацій, населення формують цільові грошові фонди та здійснюють виплати з них за настанням певних подій (страхових випадків).

Сукук — фінансова операція у мусульманських країнах, яка полягає у купівлі-продажу середньострокових безпроцентних облігацій, що засвідчують володіння частиною активів компанії-емітента.

Сюдани — фінансово-промислові групи Японської кредитно-банківської системи, на чолі кожної з яких стоїть великий приватний комерційний банк.

Такафул — система страхування у мусульманських країнах, заснована на принципах взаємної допомоги і добровільних внесках, що передбачає колективне та добровільний розподіл ризиків серед учасників. В рамках такафула страхувальники можуть претендувати на частину прибутку страховика.

Таргетування інфляції — це повна лібералізація валютного ринку при одночасному встановленні цільового рівня інфляції, контроль за яким стає пріоритетом над усіма іншими макроекономічними показниками, включаючи ВВП і зайнятість.

Факторингові компанії — фінансові посередники, що спеціалізуються на купівлі у фірм права на вимогу боргу.

Федеральна резервна система Сполучених Штатів Америки — спеціально створене 23 грудня 1913 незалежне федеральне агентство для виконання функцій центрального банку та здійснення централізованого контролю над комерційною банківською системою Сполучених Штатів Америки.

Фідуціарна емісія — емісія банкнот, не забезпечених золотим покриттям.

Фінансові компанії — це небанківські інститути кредитної системи, які спеціалізуються на кредитуванні продажу споживчих товарів з відстроченням платежу.

Фірми венчурного фінансування — спеціалізовані установи, що створювалися здебільшого у 80-х роках. Займаються в основному придбанням участі та кредитуванням нових компаній, що пов'язано з підвищеним ризиком.

Фунт стерлінгів — грошова одиниця Великобританії.

Центральний банк — головний банк країни, наділений особливими методичними функціями. Це емісійний, кредитний, розрахунковий і касовий центр держави. Має монопольне право випуску в обіг банківських та казначейських (скарбничих) білетів, а також наділений фінансово-контрольними функціями. Основними завданнями є забезпечення стійкості національної грошової одиниці, регулювання та координація діяльності грошово-кредитної системи.

Шаріатська наглядова рада — дорадчий релігійний органа ісламських фінансових інститутів, функціями якого є сертифікація допустимих фінансових інструментів, перевірка фінансових операцій на предмет їх відповідності шаріату та розробка рекомендацій з розподілу доходу і витрат між фінансовою установою та клієнтом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с.
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч. посіб. / З. В. Герасимчук [та ін.]; Луц. нац. техн. ун-т. – Херсон : ОЛДІ-плюс, 2015. – 570 с.
3. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, О.Д.Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
4. Шамова І. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн для спеціальності «Банківська справа»: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 160 с.
5. Сороківська, З. К. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч. посіб. / З. К. Сороківська, Г. Р. Бальянт. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 208 с.

Допоміжна

1. Красавина Л.М. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник. / Л.М. Красавина. – М.: Финансы и статистика, 2010. – 576 с.
2. Лисенков Ю.М., Коротка Т.А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн.- К.: Зовнішня торгівля, 2005. - 118 с.
3. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посібник / В.М. Добров, О.А. Мартинюк-Медкова, С.М. Непонящий. – Одеса, ВМВ: 2005. – 292 с.
4. Єгоричева С.Б. Організація діяльності банків в зарубіжних країнах: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с
5. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. Навчально-методичний посібник. – Львів: «Тріада плюс», 2007. – 160 с.
6. Семко Т.В, Руденко М.В. Гроші та кредит у схемах і таблицях. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 158 с.
7. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2011. – 195 с.
8. Патица Н.І. Міжнародні валютно-кредитні операції: навч. посіб./ [Патица Н. І.]. – К.: Знання, 2012. – 566 с.
9. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2001. – 232 с.
10. Лисенков Ю., Коротка Т. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посіб. – К.: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с.
11. Міжнародні валютно-кредитні відносини / А. Філіпенко, В. Мазуренко, В. Сікора та ін.; за ред. А. Філіпенка. – К.: Либідь, 2007. – 208 с.
12. Щербакова Г. Банковские системы развитых стран. – М.: ЭКО, 2006. – 612 с.
13. Козак Ю.Г. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2007. – 544 с.
14. Рудый К. Финансово-кредитные системы зарубежных стран. – М.: Новое знание, 2003. – 302 с.
15. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини. – Чернівці: Рута, 2006. – 204 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Банку Англії [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.bankofengland.co.uk.
2. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.bis.org.
3. Офіційний сайт Банку Японії [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.boj.or.jp/en/.
4. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції і розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ebrd.com.
5. Офіційний сайт Європейського центрального банку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ecb.int.
6. Офіційний сайт Ісламського банку розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.isdb.org.
7. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.imf.org.
8. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.worldbank.org.
10. Офіційний сайт Федеральної резервної системи США [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.federalreserve.gov.